

БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ

15, ДИМ. НЕСТОРОВ
1431 СОФИЯ
БЪЛГАРИЯ
ТЕЛ: 59-30-96, 59-81-03
ФАКС: 59-91-26

СМЕТКА
ТЪРГОВСКА БАНКА "БИОХИМ" АД
КЛОН ВИТОША
НОМЕР 10 189 703 03
БАНКОВ КОД: 6607 4250

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ БЪЛГАРСКИ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ
София, бул. Димитър Несторов 15

ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО
№ 4/2000 година

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 27 април 2000 год., Българският лекарски съюз е конституиран като заинтересувана страна по конституционно дело № 4/2000 год., образувано по искане на група народни представители от XXXVIII Народно събрание на Република България, за обявяване противоконституционността на разпоредби от Кодекса за задължително обществено осигуряване.

Изразяваме становище по част от повдигнатите от народните представители въпроси:

Съгласно чл. 51 ал.1 от Конституцията на Република България, гражданите имат право на обществено осигуряване.

С мотивите към решение № 12 по конституционно дело № 6/97 год., Конституционният съд на Република България вече е имал повод да направи разграничението между конституционно гарантираните права на гражданите на труд и на социално осигуряване и е направил извод, че “упражняването на всяко едно от тях, не е поставено в зависимост от упражняването (респ. неупражняването) на другото.

Срещу основното право на гражданите на социално осигуряване стои задължението на държавата да създаде законодателна регламентация, позволяваща неговото реализиране. Конституцията не съдържа детайлизирани и конкретни норми, които да представляват отправна точка за законодателя при изработването на нормативната уредба. Следователно, тя следва да е подчинена на общовалидните основни конституционни начала и принципи, заложиени както в преамбюла, така и в отделни конституционни текстове.

Тук бихме посочили общочовешките ценности - хуманизъм, равенство и справедливост, изведени в Преамбюла на Конституцията и принципа за равенство пред законите като основно конституционно начало според чл.6 ал.2 от основния ни закон.

Нормата на чл.9 ал.4 от КЗОО влиза в противоречие с тези принципи като установява за самоосигуряващите се задължителен фиксиран минимален размер на осигурителните вноски, независимо от действително реализирания доход. Текстът поставя в неравностойно положение гражданите, работещи на своя отговорност и за своя сметка, спрямо лицата, наети по трудови или служебни правоотношения, при които размерът на осигурителната вноска се обвързва с получаваното възнаграждение. При това, ако при тази категория, по силата на трудовото законодателство, размерът на осигуровката може да бъде върху минималната за страната работна заплата или при договор за непълно работно време — дори под нея, то при самоосигуряващите се е наложен нейният двукратен размер.

Възприетият спрямо самоосигуряващите се подход е явно несправедлив и допуска задължение за осигуряване и върху неполучен доход, текущо, за периоди на временна нетрудоспособност, а и при окончателното годишно издължаване. В изречение второ от ал.4 на чл.9 от КЗОО, законодателят е предвидил годишно определяне на осигурителния доход въз основа на данъчната декларация на лицето, но отново с фиксиран минимум, необвързан с реалния доход.

Нарушени според нас са правото на социална сигурност и задоволително жизнено равнище, закрепени съответно в чл.9 и чл.11 т.1 от Международния пакт за икономическите, социалните и културните права. Единствено основание за възникване на осигурителното задължение според КЗОО, е статутът на гражданина, регистрирал се като упражняващ свободна професия, занаятчийска или търговска дейност, при това независимо от задължителното му осигуряване на друго основание или вече придобито право на пенсия.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид изложеното, считаме отправеното от група народни представители искане за основателно в частта му за обявяване противоконституционността на чл.9 ал.4 от Кодекса за задължителното обществено осигуряване и за установяване несъответствие с чл.9 и чл.11 т.1 от Международния пакт за икономическите, социалните и културните права.

С УВАЖЕНИЕ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КО НА БЛС:

